

Mijn stad onze Planeet!

ALLE BEETJES HELPEN, WANT WE ZIJN MET
MEER DAN EEN MILJOEN BRUSSELAARS

- ⌚ **Energiepremies** > p3
Rendement gegarandeerd
- ⌚ **Groene ruimten** > p6
Twee parken, een
gezamenlijke geschiedenis
- ⌚ **Mobiliteit** > p7
Tools 2.0 voor iedereen

Maandblad - oktober 2012 - n° 73

België - Belgique

P.P. - P.B.

B - 010

P202224

Alliantie Werkgelegenheid-
Leefmilieu: groene economie
in de praktijk

LEEFMILIEU
BRUSSEL

- BIM -

Thuis zet ik de temperatuur max. op 19 of 20°C.

Dat is de meest gezonde en verstandige keuze, en bovendien voldoende comfortabel!

ETEN VAN HIER EN NU!

In plaats van fruit en groenten te kopen die van de andere kant van de wereld komen en waarvoor dus transport nodig is geweest of die geteeld zijn in energieverwendende, verwarmde serres, eten we beter seizoensproducten van bij ons, die gekweekt worden zonder chemische meststoffen en pesticiden. Ze hebben meer smaak, zitten boordevol vitamines en zijn minder duur. En als u weet dat voeding verantwoordelijk is voor een kwart van de broeikasgasemissies... Kortom, door onze voedingsgewoonten te herzien, kunnen we rechtstreeks onze milieu-impact beperken... en meer smaak op ons bord brengen.

Meer info: www.leefmilieubrussel.be > Mijn voeding, 02 775 75 75.

FOTOVOLTAÏSCHE ZONNEPANELEN IN BRUSSEL: NOG STEEDS RENDABEL

De prijs voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen blijft dalen! De panelen die voor 20 oktober 2012 werden geïnstalleerd, zullen van de huidige regelgeving blijven genieten. Zij krijgen vijf groenestroomcertificaten per geproduceerde MWh, wat meer dan voldoende is om de installatie snel af te schrijven (over maximum zeven jaar). De groenestroomcertificaten worden toegekend voor een periode van tien jaar en een fotovoltaïsche installatie kan 25 jaar lang gratis schone elektriciteit produceren. Reken zelf maar uit en ontdek snel de voordelen om zonnepanelen op uw dak te plaatsen.

Meer info: www.leefmilieubrussel.be > Professionelen > Groenestroomcertificaten

DUURZAME WIJKEN: 5 NIEUWE LAUREATEN

Onze wijken kunnen veranderen. Ze kunnen winnen aan levenskwaliteit, aan milieubewustzijn en aan solidariteit. Hoe? Door deel te nemen aan de projectoproep 'Duurzame wijken' van Leefmilieu Brussel. Zo werden er na de recentste projectoproep vijf nieuwe wijken geselecteerd om toe te treden tot het netwerk van duurzame wijken. Net als de reeds eerder bekroonde wijken, genieten ze nu van een professionele begeleiding en ontvangen ze een subsidie van 15.000 euro om projecten van algemeen belang op te zetten. Het gaat om de Modelwijk in Laken, de Bezemhoek in Watermaal-Bosvoorde, A Fleur de Roue in Anderlecht, de duurzame Wielswijk in Vorst en BLED (Berchem Lokaal en Duurzaam) in Sint-Agatha-Berchem. Thuis, op het werk of op school energie besparen; solidariteit tussen burgers en wijken; nieuwe ontmoetingsplaatsen; groenere en kindvriendelijke straten; groepsaankopen en kookworkshops; meer fietsen en minder auto's op straat; minder vervuiling, ... het zijn maar enkele voorbeelden van duurzame wijkprojecten. Ook u kunt met uw wijk deelnemen. Spreek af met uw bureaus en de verenigingen in uw wijk, en bereid uw duurzaam wijkproject voor de volgende projectoproep voor. **Meer info:** 02 775 75 75, www.leefmilieubrussel.be/duurzaamewijken.

INFOR GAS ELEK: DE BESTE INFORMATIE OVER ENERGIE

Uw energiefacturen beter begrijpen, de energieleverancier vinden die het best past bij uw behoeften, informatie zoeken over de sociale maatregelen inzake toegang tot energie... Dat zijn de doelstellingen van "Infor Gas Elek", het onafhankelijke infocenter dat werkt met steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Meer info: www.inforgaselek.be, 02 209 21 90.

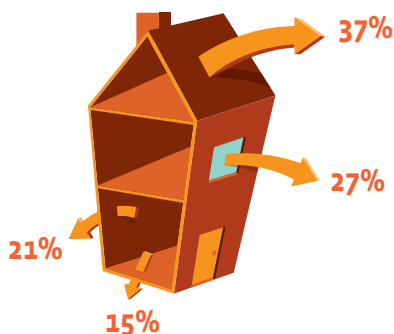
Mijn stad onze planeet

Maandelijks publicatie (verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus) - Leefmilieu Brussel - Gulledele 100 - 1200 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.irisnet.be - www.leefmilieubrussel.be V.U.: J.-P. Hannequart **HERLEZINGCOMITÉ**: Mathieu Molitor, Florence Didion, Louis Grippa, Isabelle Degraeve, Rik De Laet. **REDACTIE**: Mathieu Molitor **VERTALING**: Maarten Geerts. **PRODUCTIE**: www.4sales.be © IBGE-BIM - Gedrukt op gerecycleerd papier. Sommige teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we u naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

ENERGIEPREMIES: X 2 is nog beter!

Op 19 juli 2012 besloot de Brusselse regering om het bedrag van bepaalde Energiepremies te verhogen. Want energie besparen blijft nog steeds goed voor budget en milieu. Bovendien bieden energiebesparende investeringen een gegarandeerd rendement... waar iedereen aanspraak op kan maken. Dankzij de groene lening tegen 0% kunnen ook Brusselaars met een beperkt inkomen de energie-efficiëntie van hun woning verbeteren.

Zich beschermen tegen een lage buitentemperatuur, de binnentemperatuur stabiel houden, minder verwarmen, de energiekosten verminderen... Als u weet dat een slecht geïsoleerd dak tot 37% energieverlies kan leiden, dan begrijpt u ook het belang van een goed geïsoleerde woning. De resultaten maken het nog duidelijker: tussen 2004 en 2010 daalde het energieverbruik van de Brusselaars met 18%!

In rijhuizen ontsnapt de warmte hoofdzakelijk via het dak, en vervolgens via de ramen, de muren en de grond.

Actie en reactie

Door de beslissing van de federale regering om de fiscale korting voor energiebesparende maatregelen af te schaffen, daalde het aantal aanvragen voor Brusselse premies met 50% op een jaar tijd. De Brusselse regering heeft hierop gereageerd met een reeks maatregelen die meteen van toepassing zijn op alle aanvragen waarvan de finale factuur dateert van 20 juli 2012 of later:

- de **premie voor de isolatie van buitenmuren** is verdubbeld: tot 110 €/m²;
- de **premie voor dubbele beglazing** is verdrievoudigd: tot 130 €/m²;
- de **premie voor condensatieketels** is verdubbeld: tot 1.600 €;
- de **premie voor warmtepompen** is verdubbeld: tot 4.750 €;
- de **premie voor een zonneboiler** is met 50% opgetrokken: tot 3.500 €.

De andere premies werden niet aangepast, aangezien hun huidige premiebedrag voldoende is om de investering binnen de vijf tot zeven jaar terug te verdienen. De energiepremies 2012 gelden zowel voor werken aan residentiële woningen (individueel of collectief) als voor werken aan tertiaire

gebouwen. Iedereen kan zijn aanvraag binnen de vier maanden na factuurdatum indienen, en dat tot 28/02/2013.

Meer info: raadpleeg de premietabel op www.leefmilieubrussel.be/energiepremies, 02 775 75 75.

MINDER INKOMEN, MEER STEUN

Sinds 2011 krijgen gezinnen met een beperkt inkomen meer steun voor hun energiebesparende investeringen. Ook de inkomensplafonds veranderen in functie van de gezinssamenstelling:

Categorieën	Alleenstaand	Koppel*
Basicategorie	Meer dan 60.000 €	Meer dan 75.000 €
Gemiddeld inkomen	Tussen 30 en 60.000 €	Tussen 45 en 75.000 €
Laag inkomen	Minder dan 30.000 €	Minder dan 45.000 €

+ 5.000 € per persoon ten laste

+ 5.000 € als de aanvrager (of aanvragers in het geval van een koppel) jonger is/zijn dan 35 jaar

GROENE LENING: TEGEN 0%

Dit mechanisme werd in het leven geroepen door Leefmilieu Brussel en de alternatieve kredietcoöperatieve CREDAL. Het geeft inwoners met een beperkt inkomen toegang tot kredieten tegen 0% waarmee ze hun energiebesparende werken kunnen financieren, zoals isolatie, verwarming en ventilatie. Deze groene lening komt bovenop de Energiepremies en geldt voor eigenaars, vruchtgebruikers, naakte eigenaars, huurders (met akkoord van de eigenaar), en dat voor een minimum van 500 € en een maximum van 20.000 €. De aanvragers moeten voldoen aan de voorwaarden voor energiepremies en over een professioneel inkomen (of daaraan gelijkgesteld) beschikken dat lager is dan of gelijk aan de cijfers:

Inkomen	Alleenstaand	Getrouwd of samenwonend
Maandlijks netto-inkomen*	1.088 €	1.484 €
Jaarlijks bruto-inkomen**	30.000 €	60.000 €

* Inkomen min de maandelijkse hypotheek of huur. Inkomen min 193 € per persoon die fiscaal ten laste is.

** De limiet stijgt met 5.000 €/jaar als de aanvrager jonger is dan 35 jaar. De limiet stijgt met 5.000 €/jaar per persoon die fiscaal ten laste is.

Meer info: www.leefmilieubrussel.be/socialeagroenelening, 02 775 75 75.

GROENE ECONOMIE: TEWERKSTELLING EN

“De groene economie” wordt met de dag meer en meer een realiteit. Leken de twee begrippen vroeger nog onverzoenbaar, dan vormen milieubewustzijn en economische ontwikkeling vandaag een zeer succesvolle tandem. In Brussel wordt het concept concreet toegepast in de Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu, waarvan de eerste as focust op duurzaam bouwen. De groene economie heeft ook haar eigen festival: het eerste ‘Greenup Film Festival’ loopt in de zalen en op het internet!

De laatste tijd horen we vaak: “Het is crisis. We moeten voorrang geven aan de economie.” De ondertoon bij deze uitspraak is dat de andere ‘prioriteiten’, op vlak van leefmilieu en maatschappij, bijzaak zijn. Maar dat is een verkeerde redenering. Om uit de huidige crisis te geraken, moeten we nieuwe groeihefbomen activeren, zoals hernieuwbare energie, ecoconstructie, energiebesparingen, milieuvriendelijke mobiliteit, afvalbeheer en -vermindering... Een goed voorbeeld is dat van duurzaam bouwen.

Duurzaam bouwen in volle ontwikkeling

In 2010 waren 25.500 mensen werkzaam in de Brusselse bouwsector, een belangrijke sector waarin de professionele knowhow in volle evolutie is. De bestaande beroepen evolueren en er komen nieuwe bij. Isolatie, hernieuwbare energie, verwarmings- en ventilatietechnieken... duurzaam bouwen kan tal van Brusselse werkzoekenden een job verschaffen.

De sector staat voor een enorme uitdaging. Van nu tot 2020 zullen er 70.000

© Y. Glaiwe

De groene economie ontwikkelt zich rond mens en natuur. Het doel ervan is duurzame ontwikkeling: het behoud van de schaarse natuurlijke rijkdommen, welzijn en rechtvaardigheid.

nieuwe woningen moeten bijkomen om de demografische groei in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op te vangen (150.000 nieuwe inwoners). Woningen die meer en meer zullen moeten voldoen aan de moderne normen op vlak van energieverbruik en ecoconstructie. Want vergeten

we niet dat vanaf 2015 elk nieuwbouwproject moet voldoen aan het passiefbouwprincipe. Met andere woorden, het energieverbruik moet bijna nul worden.

DE ALLIANTIE WERKGELEGENHEID-LEEFMILIEU / DUURZAAM BOUWEN

De Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu/Duurzaam bouwen is dynamisch, coherent en efficiënt. Door de vraag te verhogen en het aanbod te stimuleren, biedt ze bovendien een effectief antwoord op de huidige crisis.

WAT? Bedrijven in de bouwsector stimuleren om de principes van duurzaam bouwen toe te passen, zodat ze een antwoord kunnen bieden op de vraag die, onder impuls van het energie- en milieubeleid (premies...), blijft stijgen.

WAAROM? Om het leefmilieu te beschermen, de werkgelegenheid te verhogen, de ontwikkeling van bedrijven te ondersteunen en de uitgaven van gezinnen te verminderen.

HOE? Alle gewestelijke spelers samenbrengen die kunnen bijdragen aan een beter en duurzamer bouwaanbod, die de primaire obstakels kunnen identificeren en ook de acties kunnen definiëren om die obstakels aan te pakken.

MET WIE? Meer dan 110 publieke en private deelnemers als deel van een participatief proces.

WELKE DOELSTELLINGEN? 30.000 uren opleiding, 2.500 nieuwe jobs om een dynamiek op gang te brengen op het vlak van duurzaam bouwen.

LEEFMILIEU gaan hand in hand

Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu: een succesvol hulpmiddel

Om voor de economische ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het potentieel aan te boren dat verscholen zit in 'duurzaam bouwen', heeft de Brusselse overheid de Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu / Duurzaam bouwen in het leven geroepen. De alliantie is ambitieus: er worden 30.000 uren opleiding voorzien, 2.500 nieuwe jobs, 110 publieke en private deelnemers... Het concept werd uitgewerkt met alle spelers op het terrein, de sociale partners en de betrokken ministers en staat vandaag op de rails. Later zullen er nog andere ontwikkelingsassen volgen: water en afval.

And the winner is...

Werkgelegenheid is niet het enige voordeel van deze alliantie. Andere winnaars zijn het leefmilieu en de consument die gemakkelijker zijn weg zal vinden naar architecten, aannemers, schrijnwerkers... die gespecialiseerd zijn in duurzaam bouwen. De bedoeling is de woningen van inwoners beter te isoleren, de energiefacturen te reduceren en duurzame jobs te creëren in de bouwsector. Kortom, het is goed voor het milieu, goed voor de werkgelegenheid en goed voor de koopkracht van de gezinnen. En zo draagt groene economie bij tot duurzame ontwikkeling.

Drie actieniveaus

De groene economie stimuleren veronderstelt actie op drie niveaus: individueel, industrieel en institutioneel. Eerst en vooral door de impact van onze consumptie, onze dagelijkse gewoontes en ons gedrag aan te pakken. Daarna door de overgang naar een groenere industrie te stimuleren, zodat de ecologische voetafdruk van industriële productieprocessen vermindert. Tot slot impliceert de 'green economy' op

institutioneel niveau een voluntaristisch beleid, vooral in tijden van crisis.

© Shutterstock

Duurzaam bouwen : een activiteitensector met een professionele knowhow in volle evolutie.

Greenwashing?

Maar er is ook een keerzijde aan de medaille. Bedrijven met maar weinig scrupules gebruiken het 'groene' imago om er munt uit te slaan, zonder dat ze het milieu effectief helpen. Er worden zelfs zwaar vervuilende 4x4's verkocht als 'groene' wagens. Consumenten moeten dus waakzaam zijn in afwachting van een (mogelijk) striktere regelgeving voor misleidende reclame.

Meer info: www.awl-bhg.be.

HET GREENUP FILM FESTIVAL: HET EERSTE ONLINE FESTIVAL VAN DE GREEN ECONOMY

Ann-Laure Detilleux

Het Greenup Film Festival is niet alleen het eerste Europese festival over de green economy. Het is ook het eerste online festival van documentaires die gratis d.m.v. streaming kunnen worden bekeken. Het doel? Een maatschappelijk en ecologisch verantwoorde economie promoten. Een pedagogisch verantwoorde, stichtende en constructieve afspraak waarover we met organisator Anne-Laure Detilleux praten.

"Ik ben vertrokken van dezelfde basis als het Internationale Festival van de Milieufilm, onze peter. Maar ik heb besloten om een stap verder te gaan. Ik wil een antwoord bieden op de vraag 'wat kan ik doen?' en concrete acties aanreiken die we elke dag kunnen ondernemen. De mensen willen immers

iets doen, maar ze weten nog steeds niet hoe en waar ze moeten ingrijpen.

We snijden zes thema's aan: economie, water, afval, voeding, biodiversiteit en energie. Het zijn thema's waar iedereen elke dag mee te maken krijgt: individuen, bedrijven en instellingen. We wilden tonen dat we ook op een ludieke en aangename manier ons verantwoordelijkheidsgevoel voor een duurzame ontwikkeling van ons milieu kunnen aanwakkeren. We denken constructief, daarom organiseren we ook een familiedag. Na online de films te hebben kunnen bekijken, nodigen we iedereen op 21 oktober uit op een evenement in het Paleis voor Schone Kunsten. Op het programma: samen oplossingen zoeken voor een duurzaam leven, tekenfilms kijken, deelnemen aan een speleeducatieve workshop en al spelend leren... Zonder de twee mooie films te vergeten, uiteraard. Want elke film is een aanrader, een

ideale gelegenheid om prachtige initiatieven, verbazingwekkende verhalen, bewonderenswaardige personen en aangrijpende engagementen te ontdekken.

Of het nu gaat om 'Surviving Progress' van Martin Scorsese, een film die ons onderdompelt in een meeslepende denkoefening over vooruitgang, of de fiets-documedia 'Vélotopia' van Erik Fretel, een frisse film boordevol humor, of de poëzie van Patrick Rouxel in 'Green': elke film is anders, maar geen enkele laat u onberoerd. Dat garanderen we!"

Meer info : www.greenupfilmfestival.be, van 9 tot 23/10 op internet; op 21/10: familiefeest in Bozar, gratis toegang, films in het Frans en het Engels.

2 GROENE RUIMTEN met een rijke geschiedenis

Het Dudenpark en het park van Vorst zijn twee groene ruimten in het zuiden van Brussel die met elkaar verbonden zijn via de Lainésquare en het Jupiterpark. Wij nodigen u met *Mijn stad onze planeet* uit op een kleine historische en anekdotische wandeling in deze parken, die zowel openstaan voor buurtbewoners als voor nieuwsgierigen die van iets verder komen.

© Marion Bonduelle

Het Dudenpark, een boomrijke omgeving midden in de stad.

Het park van Vorst is vooral gericht op ontspanning en bestaat hoofdzakelijk uit grasperken. Het is 13 ha groot en ligt op de grens met Sint-Gillis. Victor Besme ontwierp het park, dat in 1882, onder de naam Zuidpark, werd opengesteld voor het publiek. In 1913 kreeg het park zijn huidige naam. In tegenstelling tot het naburige Dudenpark, werd het park volledig aangelegd. We vinden er tal van sier- en tuinplanten, zoals rode beuk, paardenkastanje, tulpenboom, es, taxus, berk, sequoia, Libanese ceder... Aan de bovenzijde van dit stadspark, nabij het 'Hoogtepunt 100' ligt het Jupiterpark. Van hier heeft de bezoeker een panoramisch zicht op de lager gelegen stad. Het park diende trouwens als observatiepunt tijdens de oorlog van 1914-1918.

Dudenpark: een bosrijke geschiedenis

Het Dudenpark, dat met het park van Vorst verbonden is via de Lainésquare, is van een geheel andere allure. Oorspronkelijk was het een privébos en er is dus heel wat minder aan de inrichting gewerkt dan aan de omliggende parken. Als groene long tussen de hoger en lager gelegen delen van Vorst, herinnert het Dudenpark aan de bosrijke geschiedenis van de gemeente: meer dan de helft van haar oppervlak wordt ingenomen door een natuurlijk woud van hoogstammige beuken. Het Dudenpark maakte ooit deel uit van het Heegdebos, dat zich uitstrekte van Bosvoorde tot Vorst. In de middel-

eeuwen behoorde het tot het domein van de benedictijnenabdij van Vorst, die na de Franse Revolutie werd ontmanteld. Dit deel werd door een zekere Mosselman opgekocht: hij bouwde er zijn landhuis en herdoopte het tot het Mosselmanbos.

Privé, koninklijk, publiek...

In 1869 kocht Wilhelm Duden, een rijke Duitse kanthandelaar, het terrein. Hij bouwde op het domein van 23 ha een mooie woning in neoklassieke stijl met stallen, een kiosk, bruggen, trappen... Door de verschillende eigenaars en de vele periodes met verschillende stijlen werd het Dudenpark een bevoorrechte getuige van de geschiedenis van de tuinaanleg. In 1895 liet Wilhelm Duden zijn eigendom na aan koning Leopold II, op voorwaarde dat het een publiek park zou worden dat zijn naam zou dragen. Het park, eigendom van de Koninklijke Schenking, werd in 1912 opengesteld voor het publiek en in 1973 geklasseerd. Sinds 2006 staat Leef-

milieu Brussel in voor het beheer ervan. Behalve enkele grote grasperken bestaat het park grotendeels uit bos, maar er is ook veldbies en varen te vinden, eerder zeldzame soorten in de parken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Uitzicht en cultuur

Het noordelijke punt van het Dudenpark werd ingericht om het panorama te benadrukken: een tuin in art deco vormt er de monumentale toegang tot het park. In 1949 werden het Dudenpark en het park van Vorst met elkaar verbonden door de aanleg van de Lainésquare. Volgens de overlevering was het steeds de bedoeling van Leopold II geweest om van deze locatie een 'culturele plaats voor de arbeidersklasse te maken waar ze hun fysieke krachten konden ontwikkelen om later hun sterke armen ten dienste van hun Vaderland te stellen'. De koning zou bij architect Lainé sterk hebben aangedrongen om de square een goed uitzicht te geven op het Justitiepaleis, als permanente herinnering aan orde en wet. Sindsdien biedt de tuin in art deco een van de mooiste uitzichten op de Brusselse agglomeratie.

Meer info: bekijk de kaart en infoches van de Brusselse groene ruimten die Leefmilieu Brussel beheert: www.leefmilieubrussel.be > Particulieren > Kaart van de groene ruimten; 02 775 75 75.

RENOVATIE VAN DE ART DECO-TUIN

De strak ingerichte tuin die het park van Vorst en de Lainésquare verbindt met de rest van het Dudenpark, is het meest opmerkelijke deel van het park. Het is een sprekend voorbeeld van een art deco-tuin, gebouwd rond primaire en secundaire assen, met een perfect evenwicht tussen de constructie en de beplanting, dat zo kenmerkend is voor deze stijl van tuinen. Er zijn maar weinig voorbeelden van art deco-tuinen. Het Serralvespark in Porto (Portugal) is een ander uitzonderlijk voorbeeld. De restauratie van deze ruimte is vooral gericht op het herstellen van verschillende muurconstructies. Het park is opnieuw toegankelijk voor het publiek vanaf november.

MOBILITEIT IN BRUSSEL: hulpmiddelen voor iedereen

Hebt u ook soms problemen om u te verplaatsen in Brussel? Er rijden inderdaad elke dag massa's auto's rond in onze hoofdstad, waardoor files tijdens het spitsuur dagelijkse kost lijken te zijn geworden. En dan zijn er ook nog de geluidsoverlast en de vervuulende uitlaatgassen veroorzaakt door al die wagens... Maar we hoeven dat alles niet fatalistisch te ondergaan. Ook al is de wagen ongetwijfeld nuttig voor bepaalde verplaatsingen, het is hoogtijd (en ook mogelijk) om aan deze toestand iets te doen door onze verplaatsingsgewoonten te veranderen. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt heel wat initiatieven opdat we ons binnenkort op een meer milieuvriendelijke manier zouden kunnen verplaatsen. Ook de nieuwe hulpmiddelen 2.0 kunnen ons daarbij helpen.

Zich verplaatsen in Brussel is niet altijd vanzelfsprekend. Elke dag schuiven er ongeveer 400.000 voertuigen door de straten van de hoofdstad. In 65% van de gevallen is de verplaatsing korter dan 5 km. In 25% van de gevallen is de afstand zelfs korter dan 1 km. Nochtans blijkt uit elke vergelijking dat we korte afstanden in de stad sneller afleggen te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer. Waarom dan niet de knop omdraaien en onze gewoonten aanpassen? Eerst en vooral door het juiste vervoermiddel te kiezen. Dat is niet alleen een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid, maar vaak ook een kwestie van gezond verstand.

Het Gewest in actie

Ook het Gewest zit niet stil. Er werd een plan aangenomen met als doel de verkeersdrukke tegen 2018 met 20% te verminderen en dat daarvoor de nodige maatregelen voorziet. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest pakt het probleem dus aan en de eerste bemoedigende resultaten hiervan zijn al zichtbaar. Zo wordt er al minder gebruikgemaakt van de wagen en wordt er meer gekozen voor het openbaar vervoer en de fiets.

En wij?

Als burger voelen we ons soms wat verloren ten opzichte van deze immense uitdaging. We vragen ons af wat we concreet kunnen doen om ons efficiënter te verplaatsen. Marcel van Meesche vond de oplossing: hij gebruikt verschillende hulpmiddelen om zijn verplaatsingen in Brussel te vergemakkelijken. Een getuigenis.

100 TIPS OM HET MILIEU TE SPAREN TIJDENS UW VERPLAATSINGEN

De brochure 'Zich beter verplaatsen in Brussel' heeft een update gekregen: 100 concrete tips om op het juiste moment het juiste transportmiddel te vinden. Kortom, alles wat u moet weten om u slim te verplaatsen in Brussel. Hierbij alvast 10 handige tips in een oogopslag.

1. Leg kleine afstanden te voet af.
2. Spring op uw fiets.
3. Maak gebruik van het openbaar vervoer.
4. Wissel verschillende vervoermiddelen af.
5. Deel een auto met anderen.
6. Doe aan ecorijden.
7. Stap in het bedrijfsvervoerplan van uw onderneming.
8. Hou bij de keuze van uw woonplaats rekening met uw verplaatsingen.
9. Neem bij voorkeur de trein voor lange afstanden.
10. Kies voor een minder vervuulende wagen.

De 90 andere tips vindt u in de gratis brochure.

U kan hem bestellen via 02 775 75 75 of info@leefmilieu.irisnet.be

 Marcel van Meesche

Smart, maar geen geek!

"Om me gemakkelijker te verplaatsen, maak ik gebruik van de mobiliteitsapps op mijn smartphone.

's Morgens, bijvoorbeeld, bekijk ik de mobiele app van de MIVB. Op basis van het eerste vertrek dat in real-time wordt aangekondigd, kies ik voor de bus of de tram om naar het werk te gaan. Als de bus komt vast te zitten in de file, kijk ik op de Villo-app of er fietsen beschikbaar zijn in de buurt

en pas ik mijn traject aan. Let op, ik zit niet voortdurend gekluisterd aan het scherm van mijn telefoon, dat is ook niet nodig. Laten we zeggen dat ik die apps gebruik om het me gemakkelijker te maken. Ik hou er ook van om door de stad te wandelen. Zo gebruikte ik de Google Maps app al eens om mijn locatie op te zoeken en een wandelroute uit te stippelen. Het is praktisch! Ik ben niet echt een 'geek', maar het verhoogt mijn comfort."

Meer info: m.mivb.be, nl.villo.be, www.railtime.be, www.google.com/maps

HET LEEFMILIEU OP SCHOOL: OPLEIDING VOLGEN, IDEEËN UITWISSELEN EN U INFORMEREN DANKZIJ LEEFMILIEU BRUSSEL

Leefmilieu Brussel brengt u in contact met verschillende experts op gebied van milieu-educatie: uitwisselingen, bezoeken, milieubalansen, individuele gesprekken... Om het volledige aanbod te leren kennen, bestel onze folder via 02 775 75 75 of download hem van de school-pagina's van onze website.

Sla uw agenda open:

Verlaag de drempel: actief leren met veldmateriaal, spelmateriaal en doe-koffers 25/10, van 8.30 u. tot 12 u., voor basis- en secundair onderwijs, inschrijving: kris@greenbelgium.org

AGENDA

Om dit tijdschrift elke maand gratis te ontvangen: 02 775 75 75, abonnement@leefmilieu.irisnet.be of www.leefmilieubrussel.be/abonnement.

2-25/10 - EDUCatieve BOOTTOCHTEN BRUSSEL LANGS HET WATER

Coördinatie Zenne en Cours d'Eau organiseren hun jaarlijkse educatieve boottochten op het Zennekanaal. De Brusselse scholieren krijgen onder begeleiding van gepassioneerde lesgevers een fascinerende omgeving te zien, en dit vanaf een boot die hiervoor speciaal is ingericht. Een originele manier om de thema's waterlopen en water aan bod te laten komen. Deze boottochten worden gesteund door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zijn op woensdagnamiddag na 16 uur of in het weekend eveneens toegankelijk voor milieuverenigingen, gemeentelijke en gewestelijke administraties, ondernemingen, buurtcomités, intercommunales.

Meer info en inschrijvingen: 02 206 12 07, www.coordinatiezenne.be.

6/10 - UITSTAP POELBOS EN MOERAS VAN JETTE

Ontdek de twee gewestelijke natuurreservaten (Speciale Beschermd zone van Natura 2000 'Molenbeekvallei'). Het Poelbos is een oude steengroeve die in de 17de eeuw werd herbeboست. Er borrelen meerdere bronnen op die een visvijver en het nabije moeras van Jette van water voorzien. Het moeras werd grondig gerenoveerd tijdens de aanleg van het gewestelijk Koning Boudewijnpark. Plaats van afspraak: om 14.00 uur aan de ingang van het Poelbos-reservaat, Laarbeeklaan 112 in Jette (tegenover de eindhalte UZ Brussel, bus 13, 14 en 53). Het einde is voorzien omstreeks 16.30 uur. Honden zijn niet toegelaten. Mee te nemen: laarzen of waterdichte schoenen. Meer info: www.natagora.be (FR), Jean Rommes: 02 893 09 91.

13 EN 20/10 - UITSTAP ECOLOGISCHE MODELTUIN VAN HET PARK DRIE FONTEINEN

Sinds 2008 volgt dit unieke beboste park van Vorst de principes van Natagora's 'Natuur in

de Tuin'-actie. Het bos wordt beheerd door de gemeente in samenwerking met Natagora en met de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Leefmilieu Brussel. Het bos staat model voor al wie de werkingsprincipes van 'Natuur in de Tuin' wil ontdekken. Wil u uw tuin of terras op een natuurlijke manier onderhouden? Kom dan zeker een kijkje nemen...

Plaats van afspraak: om 10.30 uur aan de ingang van het park, Neerstalsteenweg 323, 1190 Vorst. Bus 50, trams 82 en 97 (halte Bempt). Einde omstreeks 12.30 uur. Meer info: www.natagora.be (FR), Gérald Debroux: 02 344 17 31.

15/10 - EINDDATUM EUROPESE WEEK VAN DE AFVALVERMINDERING (EWAV)

Afval sorteren, is goed. Maar afval vermijden, is nog beter. We nodigen u uit om een project in te dienen voor EWAV, dat gesteund wordt door LIFE+ van de Europese Commissie. De Europese Week van de Afvalvermindering loopt van 17 tot 25 november 2012.

Om deel te nemen, moet u uw project vóór 15 oktober indienen via het online formulier: www.leefmilieubrussel.be/ewav, 02 775 75 75.

19-20-21/10 - BEURS ENERGIE 2012: BESPAAR OP ENERGIE!

Energie 2012 is meer dan zomaar een beurs. Het is dé place to be in België om ideeën op te doen voor verbeteringen aan uw woning en om u in de toekomst beter te verplaatsen. Dit jaar heeft de beurs twee

hoofdthema's op vlak van ruimtelijke ordening: EPB voor woningen en mobiliteit. In het MOBILITY-dorp ontdekt u alle alternatieven en alle soorten vervoermiddelen. Plaats van afspraak: van 10 tot 18.00 uur in Tour & Taxis, Havenlaan 86c, 1000 Brussel. Op vrijdag: 15 € per persoon; op zaterdag en zondag: 9 € per persoon; gratis voor kinderen jonger dan 12 jaar. Meer info: www.energie2012.be/nl, 02 349 35 50.

21/10 - GEGIDST THEMABEZOEK SCHEUTBOS IN MOLENBEEK: PADDENSTOELEN
Plaats van afspraak: 10.00 uur aan het chalet van de parkwachters op het einde van de Scheutbosstraat (NIET de Scheutboslaan). De straat geeft uit op de Mettwielaan, tegenover de Machtenslaan. Bus 86 (eindhalte) en 49 (halte Machtens). Het einde is voorzien omstreeks 12.30 uur. Meer info: www.natagora.be (FR), Jean Leveque: 0496 53 07 68.

24/10 - GEGIDSTE WANDELING DE MOLENBEEKVALLEI

De Molenbeek is een zijriviertje van de Zenne. Vroeger voorzag ze de vijvers van het Koninklijk Domein van Laken van water vooraleer uit te monden in de Zenne. Vandaag is ze deels overweld en omgeleid naar de afvalwatercollector onder het Koninklijk Domein. Tijdens een wandeling georganiseerd door vzw Coördinatie Zenne maakt u kennis met haar geschiedenis, haar biologisch belang en haar maatschappelijke betekenis als rivier op de grens tussen twee gewesten. Plaats van afspraak: om 14.00 uur aan de Akenkaai 2 bis, 1000 Brussel. Deelname: 3 € per persoon. Meer info en inschrijvingen: ma02 206 12 07, www.coordinatiezenne.be.

Voor al uw vragen:

INFO

02 775 75 75
www.leefmilieubrussel.be